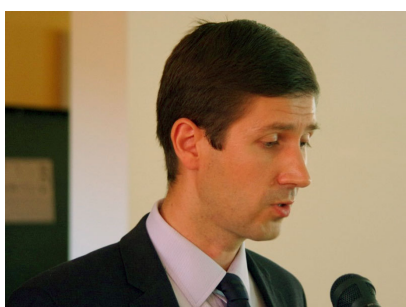

SODO_KELIAI_KOMENTARAS

Kada pagaliau sodininkų bendrijų keliai bus perduoti savivaldybėms ir kada jie bus pradėti tvarkyti?

2016-07-18 11:41

Klausimas: Kada pagaliau sodininkų bendrijų keliai bus perduoti savivaldybėms ir kada jie bus pradėti tvarkyti? Kodel šis procesas dešimtis metų nejudą iš vietos?

Atsako Gintautas Mečinskas, Aplinkos ministerijos Saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio departamento Kraštovaizdžio skyriaus vyriausiasis specialistas

Sodininkų bendrijų kelių perdavimo savivaldybėms ir tvarkymo problemoms spręsti aplinkos ministro 2013 m. sudaryta tarpžinybinė darbo grupė pateikė siūlymus, kaip tobulinti teisinį reguliavimą šioje srityje. Deja, 2014 m. gruodį skubotai priimtose Sodininkų bendrijų įstatymo pataisose nepadėjo spręsti šių problemų.

Padėčiai keisti Aplinkos ministerija parengė reikiamas šio įstatymo pataisas. Jos šiuo metu baigiamos derinti su suinteresuotomis institucijomis. Siūlomos pataisos sureguliuotų nuostatas dėl sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) kadastrinių matavimų atlikimo ir įregistravimo Nekilnojamojo turto registre, dėl vietinės reikšmės kelių (gatvių) projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų finansavimo.

Dabar susiklosčiusi tokia padėtis, kad bendrojo naudojimo žemės su vidaus keliais mėgėjų sodų teritorijose sodininkų bendrijos dažniausiai nėra išsipirkusios, ir ji priklauso valstybei. Kaip valstybinės žemės sklypai ar jų dalys perduodamos savivaldybėms patikėjimo teise, nustato Vyriausybės 2002 m. patvirtintos Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklės. Nors savivaldybėms ir perduodami šie sklypai gatvėms ir vietiniams keliams tiesti bei eksploatuoti, tačiau mėgėjų sodų teritorijose šis procesas nevyksta.

Pagrindinė priežastis – bendrojo naudojimo žemės sklypų ir vidaus kelių kadastrinių matavimų atlikimo ir įregistravimo Nekilnojamojo turto registre finansavimas. Tiek sodininkų bendrijos, tiek savivaldybės nurodo, kad neturi lėšų šiems darbams.

Pataisos numato supaprastinti atliekamus sodų sklypų kadastrinius matavimus – įteisinti sodų išplanavimo projektus, parengtus pagal Žemės reformos įstatymą individualių sklypų privatizacijai ir patvirtintus iki Teritorijų planavimo įstatymo priėmimo, pagal kuriuos būtų atliekami sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų, naudojamų keliams (gatvėms) eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypų su juose esančiais keliais (gatvėmis) kadastriniai matavimai, galėtų būti atkuriamas minimalus kelių (gatvių juostų) plotis.

Jos taip pat numato, kad sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypus, naudojamus keliams eksploatuoti ar tiesti, ar žemės sklypus su juose esančiais keliais, perdavus savivaldybėms patikėjimo teise, vietinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbai būtų finansuojami iš Kelių priežiūros ir plėtros programos. Šios programos finansavimo įstatymas numato jos lėšas naudoti savivaldybėms vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti, prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti.

Kadangi šalyje nemažai sodininkų bendrijų virto gyvenamaisiais kvartalais be reikiamos infrastruktūros, greitosios pagalbos bei kitų specialiųjų tarnybų darbuotojai ne visada gali patekti į sodų teritorijas, siūloma svarstyti, kad tam tikra dalis mėgėjų sodų teritorijose esančių kelių (gatvių), tarnaujančių visuomenės poreikiams, būtų priskirti vietinės reikšmės viešiesiems keliams.

Aplinkos ministerija tikisi, kad su atitinkamomis valstybės ir savivaldybių institucijomis išsprendus sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypų, skiriamų keliams tvarkyti ir prižiūrėti, kadastrinių matavimų atlikimo ir įregistravimo Nekilnojamojo turto registre finansavimo klausimus, Seimas galėtų priimti parengtas Sodininkų bendrijų įstatymo pataisas. Jos galėtų įsigaliooti 2018 metais.

Savivaldybė jai skirtas Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas gali naudoti tik savo valdomiems vietinės reikšmės keliams (gatvėms) finansuoti. Jeigu savivaldybė sodininkų bendrijų kelius būtų perėmusi ir tie keliai būtų įrašyti į savivaldybės valdomų kelių (gatvių) sąrašą, patvirtintą savivaldybės tarybos, būtų apskaitomi savivaldybės, tokiu atveju savivaldybė galėtų naudoti Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas buvusiems sodininkų bendrijų keliams prižiūrėti ar taisyti (remontuoti). Jeigu sodininkų bendrijos keliai savivaldybei nėra perduoti, tada tai yra sodininkų bendrijos susisiekimo infrastruktūros objektai ir skirti Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų tokiems objektams prižiūrėti ar taisyti (remontuoti) savivaldybė negali.